

Susanne Clemensen (CD):

I CD har vi den opfattelse, at den foreningsfrihedslov, vi har, og dens indhold er ganske godt og ganske tilfredsstillende.

Vi mener, det er arbejdsmarkedets parter, der selv bør være med til at ophæve eksklusivaftalerne, for det er altså dem, der har indgået dem. Det er også vores opfattelse, at den danske aftalemodel skaber stabilitet på arbejdsmarkedet, og det skal i rimeligt omfang respekteres.

På den anden side skal Danmark naturligvis også overholde de internationale regler, der findes på området, og jeg tænker særlig på den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 11 om organisationsfrihed. Her vil jeg selvfølgelig sige, at viser det sig, at de danske regler strider mod menneskerettighedskonventionens praksis, må vi naturligvis ændre vores lovgivning; men så vidt jeg ved, er selv jurister med speciale i arbejdsret uenige på det punkt, så et klart svar får vi nok ikke, før der foreligger en dansk sag, som Menneskerettighedskommissionen skal tage stilling til.

På den baggrund kan CD ikke støtte beslutningsforslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten vil meget gerne være med til at slå for friheden til, at folk kan være medlem af lige præcis de foreninger og organisationer, de ønsker, eller for den sags skyld undlade at være medlem af nogen organisation overhovedet, alt efter hvad de finder for godt; men så må de også tage de konsekvenser, der følger af det. Det er jo netop det, der er grundlaget for diskussionen.

Vi går også ind for aftalefrihed, og aftalefrihed betyder jo lige præcis, at organisationerne kan aftale f.eks. eksklusivaftaler. Det betyder, at i de tilfælde får det nogle konsekvenser for de folk, der ikke ønsker at være medlem af organisationen, nemlig at de ikke kan få arbejde det pågældende sted, og det er en meget væsentlig skelnen. Det betyder jo ikke, at de pågældende mister deres organisationsfrihed; det betyder, at de ikke kan få arbejde det pågældende sted, og det er en ganske anden sag.

Som det er fremgået af debatten, er det jo heller ikke organisationsfriheden som sådan, der i særlig grad er ærindet i hele diskussionen. De borgerliges ærinde er i alt væsentligt i virkeligheden snarere udtryk for, at de borgerlige ønsker, at markedskræfterne skal have frit spil

på arbejdsmarkedet. Det er det væsentlige ærinde med beslutningsforslaget.

De borgerlige ønsker at begrænse de faglige organisationers mulighed for at indgå aftaler om f.eks. forbedrede medlemsvilkår og forbedrede løn- og arbejdsforhold og sådan nogle ting og for den sags skyld også om forbedret sikkerhed på arbejdspladsen. I Enhedslisten er det lige ved, at man kan blive rørt til tårer af at se de pågældende partiers omsorg for at sikre, at lønmodtagerne ikke må lide erhvervsmæssig skade, som de kalder det. Det lyder dog noget hult i vores ører, når det jo er sådan, at partierne bag beslutningsforslaget altid – og det gælder virkelig altid – har forsøgt at forringe lønmodtagernes vilkår på arbejdsmarkedet.

Dertil kommer, at forslagsstillerne aldrig nogen sinde har anfægtet arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet, og det er i bund og grund den mest grundlæggende indskrænkning i lønmodtagernes erhvervsmæssige frihed, som det så smukt hedder. Forslaget her peger fuldstændigt i den retning.

Det, som forslagsstillerne vil, er at udvide enkeltpersoners ret til at underbyde de arbejdsforhold, som er aftalt for ansatte, der er fagforeningsmedlemmer. Forslaget vil betyde frit spil for løntrykkere og for folk, der vil nasse på de resultater, som medlemmerne af organisationerne har tilkæmpet sig.

Arbejdsmarkedet er indrettet på den måde, at over for arbejdsgivernes interesser eksisterer den enkeltes frihed kun på grund af det faglige sammenhold, gennem de kollektive aftaler. Det er gennem det faglige sammenhold, det sikres, at alle ansatte har samme løn- og arbejdsforhold for samme arbejde, og det er kun gennem fælles optræden, at de ansatte kan opnå ligeværdighed med arbejdsgiverne.

Det er fagforeningerne og deres medlemmer, der har tilkæmpet sig de løn- og arbejdsforhold, der gælder det pågældende sted for alle på arbejdspladsen. Enkeltpersoners højt besungne frihed har jo kun aktier i den sag i det omfang, de bliver brugt kollektivt. Det handler om sammenhængen mellem den individuelle ret og de kollektive rettigheder, og den sammenhæng er overordentlig vigtig. Derfor er der heller ikke nogen gruppe ansatte, som gennem fagligt sammenhold har tilkæmpet sig resultater, der skal tvinges til at arbejde sammen med uorganiserede. Uorganiserede har med deres individuelle frihed og ret selv valgt at være uden for fællesskabet.